Хто проти АРМА: 56 депутатів-бунтівників (розслідування)

Читать на русском
Додати як бажане джерело в Google

Хто проти АРМА: 56 депутатів-бунтівників (розслідування)

Що відбувається з арештованим майном підозрюваних у корупції людей, поки тривають розслідування та суди?

За рішенням суду ці активи отримує в управління держава: приміщення здає в оренду, а от бізнесу призначають тимчасових управлінців. Увесь отриманий від цього прибуток йде до бюджету. Така практика є в багатьох країнах світу. В Україні цим займається новостворений орган АРМА – Агентство з виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних злочинів. Нині його повноцінне існування поставлене під питання, адже більше півсотні народних депутатів оскаржують діяльність цього органу в Конституційному суді. Розслідування «Схем» (спільного проекту Радіо Свобода і телеканалу UA:Перший) показало, що частина з них може керуватися у цьому питанні далеко не державними інтересами. Усе через те, що їхнє власне майно чи майно їхніх близьких соратників наразі під арештом та перебуває в управлінні АРМА. Такі дії народних обранців мають чітке визначення – конфлікт інтересів.

14 серпня на сайті Конституційного суду з'явилось повідомлення про подання 56 народних депутатів щодо конституційності «окремих положень законодавчих актів України, що стосуються прав, свобод та обов'язків людини і громадянина». Простіше – парламентарі вирішили оскаржити роботу Агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА).

Чому вони виступають проти роботи цього агентства? Який власний інтерес при цьому відстоюють і чи не суперечить він інтересам держави?

Важливі новини

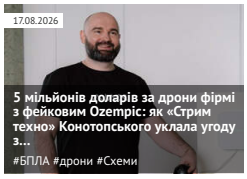
17.08.2026
5 мільйонів доларів за дрони фірмі з фейковим Ozempic: як «Стрим техно» Конотопського уклала угоду з...
#БПЛА #дрони #Схеми

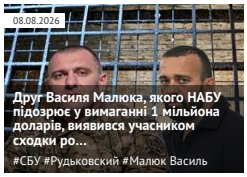
08.08.2026
Друг Василя Малюка, якого НАБУ підозрює у вимаганні 1 мільйона доларів, виявився учасником сходки ро...
#СБУ #Рудьковский #Малюк Василь

ЦЕНЗУРА
ЯК ОБІЙТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

По даті | По переглядам | По коментарям

10:32 В Одеській області пошкоджено енергооб'єкти ДТЕК: в Одесі є перебої зі світлом
10:26 США запровадили 50% мита на частину канадських товарів після провалу переговорів
10:20 У Херсоні внаслідок атаки дронів знищено торговельний центр
10:14 Росіяни вбили людину та поранили сімох на Донеччині за добу
10:08 Шахраї маскуються під Кіберполіцію та вимагають «штраф» у криптовалюті

Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

10:02 Росіяни вдарили дронами по складах на Запоріжжі: виникла пожежа
09:58 РФ атакувала Україну балістикою та 217 безпілотниками
09:52 Після атаки РФ на Кривий Ріг у лікарнях залишається 61 людина: 23 — у важкому стані
09:46 Росіяни знову атакували Чернігів: горів приватний будинок, пошкоджені вантажівки
09:41 В Одесі після нічної атаки зафіксували перебої зі світлом
09:36 У Кривому Розі триває розбір завалів торговельного центру
09:30 У Мелітополі безпілотники атакували будівельний супермаркет
09:24 Німецька промисловість втрачає конкурентоспроможність: у Берліні звинувачують Китай
09:18 У Полтаві пролунали вибухи

Агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами створили наприкінці 2016 року за аналогом установ, які успішно функціонують у державах-членах Європейського союзу.

«Подібні органи з управління арештованими активами існують у всіх європейських країнах, – каже **Єляна Концевічуте**, старший радник з питань боротьби з корупцією Антикорупційної ініціативи Євросоюзу. – Найголовніше, що такі організації працюють, як мережа, і дуже легко отримати інформацію про активи, які розшукуються або відстежуються у будь-якої зі 157 організації країн світу».

Фактично працює ця установа в Україні майже рік. Головне завдання – зберігати арештовані активи (це може бути як рухоме, так і нерухоме майно та гроші), управляти ними, і, відповідно, заробляти на них.

«Чому це важливо? Як показує практика, в таких країнах перехідного періоду, як Україна, дуже часто шалені кошти просто виводяться з бюджету, просто вивітрюються. Арештовують завод, але оскільки немає повноважень ним керувати ефективно – його просто розкрадають. Врешті-решті втрачається все», – пояснює виконавчий директор Transparency International Ukraine **Ярослав Юрчишин**.

Як це Агентство працює в Україні? Якщо у рамках кримінального провадження слідчий або прокурор вважає, що активи були одержані від корупційних та інших злочинів, то вони можуть звернутися до суду за дозволом на накладання арешту та передачі їх в управління АРМА. При цьому власник цих активів не змінюється.

По завершенню кримінального провадження, якщо суд вирішить, що є достатньо доказів того, що ці активи одержані від корупційних та інших злочинів, вони будуть конфісковані, а гроші, зароблені на них за цей час залишаться державі. В іншому випадку, ці активи повертаються власнику, а держава отримує те, що вдалося заробити за цей період.

Зараз в управлінні АРМА майже півтисячі активів, підраховує голова Агентства **Антон Янчук**.

«Справа в тому, що той чи інший показник щодо кількості арештованих активів в управлінні, – не є статичним, він є динамічним. Він змінюється чи не щодня. По-перше, з'являються нові активи в управлінні. По-друге, деякі з них виходять з управління. По-третє, десь скасовуються арешти, і ми повертаємо активи. Загалом, якщо говорити про умовну статистику, то близько 460 одиниць рухомого, нерухомого майна, корпоративних прав, грошових коштів», – говорить він.

Голова АРМА Антон Янчук

За словами Янчука, нині до управління передано майна на суму у 1,2 мільярда гривень. Серед найбільших активів:

- резиденція Межигір'я президента-втікача Віктора Януковича;
- понад 70 квартир та чотири поверхи у бізнес-центрі «Гулівер» у Києві, які належать міністру доходів і зборів часів Януковича Олександру Клименку;
- понад 100 об'єктів нерухомості у 18 обласних центрах України, які належать групі компаній «АІС», одним з бенефіціарів якої вважається народний депутат Дмитро Святаш;
- майно міжнародного аеропорту «Одеса»;
- майно двох ТЕЦ у Львівській області, бенефіціарами яких є народні депутати, брати Богдан та Ярослав Дубневичі;
- майно Центрального універмагу в Одесі,
- офісні приміщення і паркінг поблизу ринку «Привоз»;
- складські приміщення на одеському ринку «7 кілометр»,
- комплекс «Чорне море готель Бугаз», бенефіціаром яких вважається народний депутат Леонід Клімов.

Які саме активи будуть передані АРМА, вирішує тільки суд за поданням прокурора. Кому потім АРМА передає ці активи в управління, визначатиме тендерний комітет на публічному конкурсі. Умови і початок торгів оприлюднюють на сайті агентства.

Новий приватний управлінець арештованого активу отримує за це свій відсоток з прибутку, зауважує голова АРМА Антон Янчук.

Але далеко не всім подобається, як працює це агентство: у серпні 56 народних депутатів звернулись до Конституційного суду із поданням щодо відповідності Конституції України окремих положень закону про АРМА.

56 бунтівників

09:12 У Чорному морі дрон атакував контейнеровоз RMS TEAM: 11 моряків врятували, один зник безвісти
09:06 Дрони атакували Самарську область: виникли пожежі на НПЗ та в логістичному комплексі Ozon
09:00 Росіяни атакували Харківщину десятками дронів: постраждали троє людей
08:54 Росіяни вбили трьох людей на Запоріжжі: ще 19 постраждали, серед них - дитина
08:48 Росіяни атакували Сумщину дронами: загинув чоловік, шестеро людей постраждало
08:42 Росіяни вбили трьох людей на Херсонщині: ще 13 мешканців області поранені
08:36 Ситуація на фронті: РФ 202 рази атакувала позиції ЗСУ за добу
08:29 Миколаївщина під ударом російських дронів: четверо загиблих, серед них - троє дітей

Теги новин

COVID-19 агрессия России Атака Війна Война ВСУ Вторжение Дональд Трамп Донбасс ДТП Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавирус Коррупция Напад Росії на Україну Нападение России на Украину оккупанты окупанти Порошенко Путин Росія Россия СБУ США Украина Україна ЧП Эпидемия коронавируса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті

Половина підписантів конституційного подання – вихідці з Партії регіонів, які зараз є депутатами «Опозиційного блоку», партії «Відродження» та групи «Воля народу». Утім, є і депутати з пропрезидентської фракції «Блок Петра Порошенка», «Народного фронту» та позафракційні. Цікаво, що окремі підписанти спочатку голосували за створення такого агентства в Україні, а тепер оскаржують окремі його функції.

У своєму поданні народні депутати обмежились цитуванням оскаржуваних положень закону про Агентство, Конституції України, посиланням на філософські висловлювання Джона Локка, міркуваннями, викладеними в окремій думці судді Верховного суду та висновками Головного науково-експертного управління Верховної Ради до певних законопроектів.

Про суть звернення та нелогічність законодавчої поведінки голосування «Схеми» запитали у депутатів напряму. Ось що відповів на це народний депутат від БПП **Геннадій Ткачук**:

Депутат від БПП Геннадій Ткачук

– Я вважаю (його – ред.) неправильним. Ми подивимось, що скаже Конституційний суд і після того ухвалимо рішення.

– Але ви голосували за цей закон. Чому зараз оскаржуєте?

– Тому що там є окремі положення, які не відповідають Конституції.

– Які, наприклад?

– Зараз в мене немає порівняльної таблиці, щоб сказати.

Тим часом народний депутат від депутатської групи «Воля народу» **Сергій Лабазюк** не зміг пояснити журналістам «Схем» свій вчинок:

– Напевно, це щось було дуже давно. Я не до кінця пам'ятаю.

– Ні, не так давно. У липні.

– Я розберусь. Не готовий дати відповідь. Відверто не пам'ятаю.

А це аргументація депутата від «Опозиційного блоку» **Олексія Білого**: «Є закон і ми повинні жити по закону, а не видумувати якісь неправильні речі. Тому ми його оскаржуємо. Врешті-решт мають бути чіткі правила гри. Якщо ми хочемо, щоб у нас в країні був порядок, то ми повинні виконувати усі правильні речі. А те, що ми беремо і перекручуємо конституційно».

Олексій Білий, депутат від «Опозиційного блоку»

Народний депутат від «Блоку Петра Порошенка» **Ігор Побер** взагалі не зміг пригадати, коли підписував звернення до Конституційного суду із поданням щодо відповідності Конституції України окремих положень закону про АРМА.

Народний депутат від «Блоку Петра Порошенка» Ігор Побер

«Не можу сказати, коли я голосував і чому я оскаржую. Чесно кажучи, не можу вам дати коментар, щоб я чогось не наговорив лишнього… Я не пам'ятаю під чим я підписуюся», – відповів він на запитання «Схем».

Між тим, деякі депутати-підписанти, почувши питання, взагалі відмовлялися спілкуватися з журналістами.

«Якщо ви підходите до мене брати інтерв'ю, ви спершу запитайте, чи буду я зараз давати інтерв'ю, чи ні. Друге. Якщо ви хочете поставити питання, будь ласка, ви заздалегідь домовляйтесь, я вам на нього відповім», – заявив **Олег Кришин** із «Народного фронту».

Антон Кіссе з депутатської групи «Партія «Відродження» коротко сказав: «Там все викладено, почитайте».

Антон Кіссе, «Відродження»

А **Дмитро Лубінець** з «Блоку Петра Порошенка» взагалі почав спростовувати той факт, що він підписувався під документом:

Дмитро Лубінець, депутат «Блоку Петра Порошенка»

– Ви є одним з тих, хто голосував за цей закон.

– Голосував.

– Чому тоді зараз вирішили оскаржити?

– А де ви взяли інформацію, що я підписував подання на Конституційний суд?

– На офіційному сайті Конституційного суду.

– Так, я подивлюсь. Який закон?

– Закон про АРМА – Агентство з розшуку та поверненню активів.

– Добре, подивлюсь.

Тож, як виявилося, не всі опитані депутати «Схемами» змогли пригадати, в чому суть подання або що це взагалі був за документ, під яким вони залишили свій підпис.

«Схеми» вирішили проаналізувати список народних депутатів, які оскаржують у Конституційному суді окремі положення закону про АРМА і виявили, що частина із них може діяти в умовах реального конфлікту інтересів.

За «своє»

Один із таких – депутат від групи «Партія «Відродження» **Дмитро Святаш**. Він віддавна пов'язаний з групою компаній «АІС» – великим автодилером на ринку України.

Національна поліція проводить досудове розслідування в кримінальному провадженні за фактом привласнення кредитних коштів «УкрСиббанку», виготовлення та використання підроблених документів посадовими особами групи компаній «АІС». У його рамках на її майно (а це понад 100 об'єктів нерухомості у 18 обласних центрах України) накладено арешт та передано в управління АРМА.

Сам Дмитро Святаш на тему конституційного подання з журналістами охоче спілкується, однак щойно чує запитання про можливий конфлікт інтересів – відразу тікає:

Дмитро Святаш, депутат

– Я вважаю, що положення закону про АРМА порушують конституційні права на власність.

– Чи не бачите ви в цьому конфлікту інтересів? Оскільки саме ваші активи передані до управління АРМА...

– Мої активи не були передані.

– До АРМА передані активи групи компаній «АІС».

– Я не маю відношення до групи компаній «АІС».

– Раніше мали відношення...

– До побачення!

Ще один підписант конституційного подання, який діє в умовах реального конфлікту інтересів, – Ярослав Дубневич. Він разом зі своїм братом Богданом Дубневичем (також народним депутатом) є власником двох ТЕЦ у Львівської області.

За даними Національного антикорупційного бюро України, зараз здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні за фактом розкрадання природного газу. Детективи встановили, що упродовж 2013-2015 років була організована схема, коли ці підприємства закуповували у НАК «Нафтогаз України» природний газ за пільговою ціною для використання виключно для виробництва теплової енергії для потреб населення. Але натомість значна частина газу була використана не за цільовим призначенням, а для промислових потреб виробництва електричної енергії з подальшим її продажем.

«На підставі судових рішень, які були винесені за клопотанням детективів НАБУ, підтриманих прокурорами САП, була передана в управління група майна – це цілісні майнові комплекси двох теплоелектроцентралей», – пояснює голова АРМА Антон Янчук.

Тож, виходить, депутат Ярослав Дубневич має особистий інтерес щодо припинення діяльності Агентства, в управління якого передане його майно – дві ТЕЦ. Утім, сам парламентар з цим не погоджується:

Ярослав Дубневич, депутат

– Коли ми більш детальніше з юристами розібралися в законі, який був ухвалений щодо АРМА, то побачили, що той текст закону, який голосувався у Верховній Раді, не відповідає тому тексту закону, який був ухвалений у кінцевій редакції. Нехай Конституційний суд розбереться і дасть своє рішення.

– А що конкретно не відповідає?

– Будь ласка, Конституційний суд дасть вам всі відповіді.

– Чи не бачите ви в цьому конфлікт інтересів? Тому що саме ваші активи були передані в управління АРМА – це дві ТЕЦ...

– Ні, не вважаю. Тому що питання є не про активи – передані чи не передані. А питання: чи відповідає Конституції цей закон про створення АРМА.

Ще один народний депутат, майно якого арештоване, – позафракційний **Борислав Розенблат**. Для нього потенційно існує ризик передачі арештованого майна в управління Агентства. Можливо, тому він теж оскаржує в Конституційному суді окремі положення закону про АРМА, хоча сам голосував за цей закон?

Сам депутат у цьому конфлікту інтересів не бачить:

– Тут питання не в тому. Тут питання у правах людини. В нас багато людей, в яких арештоване те чи інше майно. Незалежно: правильно чи неправильно. Але воно арештоване поки не буде рішення суду. Але просто сьогодні відібрати майно і передати його комусь без рішення суду – це є антиконституційна норма.

– Тобто коли вас це не стосувалося, ви підтримували закон. А коли вас це торкнулося, ви вирішили оскаржити закон?

– Ні. В мене є багато конституційних подань. Все, що стосується прав людини – це є мій обов'язок: захистити їх. Неможливо забрати майно у людини без рішення суду.

Не виключено, що групу депутатів «Опозиційного блоку» цікавить усунення Агентства від управління активами саме через те, що серед цих активів – майно, яке належить високопосадовцям часів Віктора Януковича.

Наприклад, квартири та поверхи бізнес-центру «Гулівер» у Києві – власність екс-міністра доходів і зборів Олександра Клименка.

Чи є конфлікт інтересів?

Головний експерт антикорупційної групи «Реанімаційний пакет реформ» **Олександр Лємєнов** пояснює: «Всі ці випадки свідчать про можливість наявності адміністративного правопорушення щодо неповідомлення в діях особи конфлікту інтересів. Коли певна особа, чиновник дії в умовах реального конфлікту інтересів. Саме тому можна чітко сказати, що дане конституційне подання спрямоване виключно на одне – блокування роботи АРМА».

Головний експерт антикорупційної групи «Реанімаційний пакет реформ» Олександр Лємєнов

А відтак чи не мають такі дії народних депутатів стати предметом вивчення Національним агентством з питань запобігання корупції?

Олександр Мангул, голова Національного агентства з питань запобігання корупції у коментарі журналістам «Схем» зазначив, що вони вивчатимуть це питання: «Є важливі складові конфлікту інтересів: службові повноваження, приватний інтерес і суперечність між ними. Треба вивчати це питання».

Не тільки українські правозахисні організації, але й іноземні, які були причетні до створення АРМА, припускали таку можливу протидію новоствореному органу.

«Подібні ситуації не є унікальним для України, – зазначає старший радник з питань боротьби з корупцією Антикорупційної ініціативи Євросоюзу **Еляна Концевічуте**. – У різних країнах Європи і світу новостворені органи, які починають давати результат, викликають протидію в існуючих політичних режимах діючих політиків, оскільки вони розглядають це як втручання в їхнє приватне життя, втручання в інформацію про активи, якими вони володіють, і, відповідно, викликають такий спротив з боку чинних політиків».

У Transparency International Ukraine теж кажуть, що очікували протидії АРМА з боку української влади.

«Щоправда, ми очікували цього трішки пізніше. Якщо за рік вже напрацювали на ціле конституційне подання проти себе – значить агентство таки працює, – вважає виконавчий директор **Ярослав Юрчишин**. – Якщо буде задоволено це конституційне подання, то АРМА втратить усі характеристики ефективного агентства з управління та розшуку активів».

Виконавчий директор Transparency International Ukraine Ярослав Юрчишин

Які наслідки це може мати для України? Це не тільки позбавить державу можливості заробляти на арештованих активах, але й може унеможливити міжнародну допомогу та навіть поставити під питання безвізовий режим з країнами Євросоюзу.

«Якщо подивитися на саму ідею створення АРМА, то Європейський союз доклав чимало зусиль для того, щоб такий орган був створений. Зокрема, Україна взяла на себе відповідне зобов'язання згідно з планом дій співпраці з ЄС у 2015 році. Окрім того, створення такого органу, як АРМА, було одним із критеріїв макрофінансової допомоги, яку ЄС обіцяв надати Україні. Можна сказати, що на політичному рівні, ідеологічно ЄС і країни ЄС доклали вагомих зусиль для створення АРМА в Україні», – пояснює Еляна Концевічуте.

Голова Громадської ради при АРМА Гліб Канєвський тим часом зазначає, що Україні може загрожувати навіть скасування безвізового режиму.

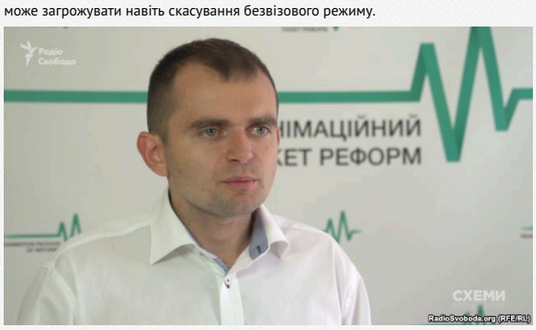

Голова Громадської ради при АРМА Гліб Канєвський

«АРМА створювали відповідно до домовленостей про лібералізацію візового режиму. Європейський союз взяв на себе зобов'язання – безвізовий режим запровадив для України; Україна взяла на себе зобов'язання – агентство створила. Але якщо зараз Україна агентство скасує чи то через суд, чи через можливий майбутній закон, – тоді і Європейський союз матиме право поставити під питання безвізовий режим з Україною», – говорить він.

Визнання неконституційними окремих положень, пояснюють фахівці, окрім репутаційних втрат, зробить недієздатним саме агентство, адже без контрольних функцій АРМА буде безпомічною організацією, на запуск якої Україна вже витратила чималі кошти. Тільки на цей рік бюджет Агентства склав 250 мільйонів гривень. І ці витрати можуть стати суцільними збитками.

Наразі слово – за Конституційним судом. І тепер судді мають визначитись: відкривати провадження за зверненням депутатів чи відмовити їм.

radiosvoboda.org

Теги: Каневский Глеб | Юрчишин Ярослав | Леменов Александр | Дубневич Ярослав | Святаш Дмитрий | Лубинец Дмитрий | Киссе Антон | Побер Игорь | Белый Алексей | Ткачук Геннадий | Верховна рада | Янчук Антон | антикорупціонери | Активи | АРМА

Юлія Більченко
ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР

28 вересня 2018 г., 10:13 Переглядів: 3307 Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал
Реклама на сайті • Наші партнери
Політика конфіденційності

Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.